

Каралды:
Педагогикалык
кеңештин
№1 протоколунда
“29” август 2022-жыл

Бекитем:
№ 94 жалпы орто билим берүү
мектебинин милдетин аткаруучу

Ажыгулова К.К.

№ 94 ЖОББ мектебинин ийримдеринин ишин уюштуруу жөнүндөгү жобо

1. Жалпы жобо

1.1. Бул жобо № 94 ЖОББ мектебинин негизги планынан сырткары жүргүзүлгөн ийрим (атайын курс) иштерин эффективдүү уюштурууга карата иштелип чыккан. Бул жобо "Билим берүү жөнүндө" мыйзамдын жана мектептин Уставынын негизинде иштелип чыккан.

Ийримдердин ж/а Атайын курстардын иши кошумча билим берүүнүн негизги формасы катары иштейт жана мектеп-гимназиянын тарбия иштеринин ажырагыс бөлүгү болуп саналат.

1.2. Кошумча билим берүүнү уюштуруу жөнүндөгү жобо: предметтик, атайын курстардын, көркөм-эстетикалык, спорттук, клубдук, студиялык, экологиялык жана декоративдик-колдонмо ийримдердеринин иштеринин багыттары мектептин педагогикалык кеңеши менен макулдашылат жана мектептин директору тарабынан бекитилет.

1.3. Предметтик, атайын курстардын, көркөм-эстетикалык, спорттук, клубдук, студиялык, экологиялык жана декоративдик-колдонмо ийримдердеринин жетекчилеринин ишин башкаруу окуу жылы үчүн аныкталган функционалдык милдеттеринде көрсөтүлгөн тиешелүү директордун орун басары тарабынан жүзөгө ашырылат.

1.4. Ийримдерди (атайын курстарды) каржылоо булактары: Окуучулар үчүн бекер, мамлекеттин бюджет тарабынан төлөнөт.

1.5. Ийримдердин ж/а атайын курстардын программасы төмөндөгү түрлөргө бөлүнөт:

- Билим берүү министрлик тарабынан сунушталган типтүү мүнөздө;
- Жеке автордук болушу мүмкүн.

1.6. Ийримдердин ж/а Атайын курстардын графиги мугалимдердин (жетекчилердин) жана мектептин негизги жүгүртмөлөрү жана жүктөмүнө ылайык, бири-бирине жолтоо болбогондой кылып түзүлөт, б.а. 1-смендин окуучулары үчүн түштөн кийин, 2-смендин окуучулары үчүн сабакка чейин (сабакка чейин 45 мүнөт эртерээк бошогондой) же сабактан кийинки убакта.

II. Ийримдердин ж/а Атайын курстардын ишинин максаттары:

2.1. Ийримдердин (атайын курстардын) ишмердүүлүгү - окуучулар үчүн жашоонун өзгөчө чөйрөсү. Максималдуу көп түрдүүлүк, формалдуу эмес, балдардын жеке кызыкчылыктарына жана каалоолоруна көңүл буруу - аны уюштуруунун маанилүү принциптери;

2.2. Ийримдин (атайын курстун) ишмердүүлүгүн туура уюштуруу менен, ар бир баланын өзүн көрсөтүүгө жана тастыктоосуна, ийгилик сезимин өз башынан өткөрүүсүнө мүмкүнчүлүк түзөт;

2.3. окуучулардын класстан тышкары жана бош убактыларын уюштуруу;

2.4. окуу предметтерин ийгиликтүү өздөштүрүүгө көмөктөшүү үчүн алардын билимин жана көндүмдөрүн кеңейтүү;

2.5. өспүрүмдөргө алардын психикалык муктаждыктарын, кызыкчылыктарын, жөндөмдөрүн ишке ашырууга көмөк көрсөтүү;

2.6. окуучулардын чыгармачылык шыгын өнүктүрүү жана калыптандыруу;

2.7. окуучуларды социалдаштыруу, аларды көз карандысыз өз ладана жашоосуна адаптациялоого даярдоо;

2.8. окуучунун жигердүү, активдүү жашоо позициясын, туруктуу моралдык сапаттарды жана коомдук демилгени тарбиялоо;

2.9. окуучуда сергек жашоо образын калыптандыруу.

III. Ийримдин ж/а атайын курстардын иштерин уюштуруу.

3.1. Мектеп - гимназияда ийримдерди (атайын курстарды) уюштуруунун негизи - бул окуучулардын өз каалоолору, мугалимдердин мүмкүнчүлүктөрү жана мектеп - гимназиянын материалдык-техникалык базасынын абалы саналат;

3.2. Ийримдер (атайын курстар) окуучулардын негизги кызыкчылыктарынын төмөнкү багыттарына ылайык уюштурат:

Предметтик (таанып-билүүчүлүк, өнүктүрүүчү);

Көркөм;

Чыгармачыл;

Спорттук – багыттарда;

3.3. Ийримдердин (атайын курстардын) активдүүлүгү негизги окутуу-тарбиялоо ишмердүүлүк сыяктуу окуу жылынын башынан

уюштурулат, б.а. 1-сентябрынан тартып жана мектеп-гимназиянын окуу жылынын аяктоосу менен аяктайт;

3.4. Ийримдин (атайын курстардын) сабагынын узактыгы – 30 мүнөттү түзөт;

3.5. Ийримдин (атайын курстардын) ишин уюштуруу жана өткөрүү, жылдын башында түзүлгөн расписаниеге ылайык, пландаштыруу жана

отчеттуулукту көзөмөлдөө тиешелүү мектептин директорунун орун басарына жүктөлөт;

3.6. Ийримдерди (атайын курстарды) уюштуруу үчүн негиз мугалимдин демилгеси, окуучулардын жана алардын ата -энелеринин

каалоолору, өтүнүктөрү, мектеп администрациясынын сунушу болушу мүмкүн;

3.7. Айрым ийримдердин, окуучулардын суроо-талаптарынын зарылдыгы мектеп боюнча жүргүзүлгөн сурамжылоолор, мектептин өзүн-өзү

башкаруу органынын сунуштары, мектепти өнүктүрүү милдеттери, ошондой эле аларды жетектөөгө педагогикалык жамааттын даярдыгы

менен аныкталат;

3.8. Окуучулардын ийримдердин (атайын курстардын) ишине катышуусу ыктыярдуу негизде гана жүргүзүлөт;

3.9. Окуучу ийримден (атайын курстан) себептерин түшүндүрбөстөн билдирүү аркылуу чыгууга укуктуу; аны ийримге жетекчи же башка

тараптар күчтөп катыштырууга жол берилбейт;

3.10. Ийримдердин (атайын курстардын) курамы жана алардын ачылышы, ошондой эле алардын жетекчилерин дайындоо окуу жылынын

башталышында мектеп директорунун буйругу менен аныкталат;

3.11. Мугалим-ийримдин жетекчиси – ийримдин (атайын курстардын) ишинин мазмуну үчүн, ошондой эле анын катышуучуларынын

контингентин сактоо жана өнүктүрүү үчүн толук жоопкерчиликти өз мойнуна алат;

3.12. Ийримдин (атайын курстардын) контенттик-программасы жыл ичинде ийримдин катышуучуларынын да, анын жетекчисинин да

макулдугу менен мектеп администрациясына милдеттүү түрдө билдирүү менен өзгөртүлүшү мүмкүн;

3.13. Ийримдин (атайын курстардын) мүчөлөрү жетекчиси менен бирге аткарылган иштер боюнча отчеттун формаларын жана ыкмаларын

тандашат;

3.14. Ийримдер (атайын курстар) мектептеги жалпы иш-чаралар үчүн өз иштерин шайкеш келтирип, пландаштырат жана өзгөртүүлөрдү ар

бир жарым жылдыкта киргизе алышат;

3.15. Мектептин базасында кошумча билим берүү программаларын ишке ашыруучу жана бул ишмердүүлүктү жүргүзүүгө лицензиясы бар

башка уюмдардын ийримдери, студиялары, бөлүмдөрү ачылышы мүмкүн;

3.16. Тематикалык пландаштыруу жалпы окуу жылына карата клубдук (студиялык, мастер-класстык) иштерге бөлүнгөн сааттарды эске алуу

менен түзүлөт;

3.17. Ийримдердеги (атайын курстардагы) сабактар класс - сабак системасына ылайык жүргүзүлөт жана инсандык - гумандуу багыт болуп

саналат;

3.18. Ийримдердин (атайын курстардын) иштери сабактарды өткөрүүнүн түрдүү формаларын жана ыкмаларын камтыйт;

3.19. Ийримдин (атайын курстардын) ишинин натыйжасы болуп - бул окуучулардын эмгектери, балдардын чыгармачылыгынын

көргөзмөлөрү, ошондой эле анын спортко катышуусу жана жетишкендиктери, ар кандай деңгээлдеги олимпиадаларга катышып (мектеп, райондук, облустук ж. б.) ийгиликтери саналат.

IV. Ийримдин, Атайын курстардын ишинин материалдык камсыздалынышы.

4.1. Мектепте ачылган ийримдердин (атайын курстардын) толук кандуу ишмердүүлүгүн материалдык жактан камсыздоо мектептин

администрациясына жүктөлгөн;

4.2. Ийримдердин (атайын курстардын) жетекчилери жана окуучулары ийримдин ишмердүүлүк максаттарына ылайык ишин ийгиликтер

менен камсыз кылуу үчүн ар кандай демөөрчүлөрдөн, ошондой эле ата -энелерден акча каражаттарын тарта алышат;

4.3. Ийримдер (атайын курстар) мектеп администрациясы тарабынан мазмуну, идеялык жана моралдык багыты боюнча көзөмөлдөнөт;

иштин режими жана көлөмү, ийримдин жетекчилери менен камсыздалынышы көзөмөлдөнөт жана аныкталат.

V. Ийримдердин, Атайын курстардын ишмердүүлүгүн көзөмөлдөө.

5.1. Ийримдердин (атайын курстардын) ишмердүүлүгү – мектеп- гимназиянын окуучуларына берилүүчү кошумча билимдин негизги

багыттарынын бири;

5.2. Ийримдердин (атайын курстардын) ишине көзөмөлдү функционалдык милдеттеринде көрсөтүлгөн тиешелүү директордун орун басары

ишке ашырат;

5.3. Ар бир чейректин аягында, жарым жылдыкта жана жыл аягында ийримдин (атайын курстардын) жетекчилери программанын

аткарылышы жөнүндө алдын-ала даярдалган үлгүгө ылайык отчет беришет; зарыл болсо, тематикалык пландарга түзөтүүлөрдү киргизет;

5.4. Окуу жылынын аягында ийримдердин (атайын курстардын) жетекчилери өздөрүнүн катышуучуларынын иштерин, ийгиликтерин,

жыйынтыктарын тиешелүү, ар кандай формага ылайык мектепке сунуштамаларды, кароолорду, кечелерди, презентацияларды,

панорамаларды, слетторду ж. б. жасай алат;

5.5. Мектеп администрациясы төмөнкүлөргө укуктуу:

ийрим (атайын курстар) жетекчилерине алдын ала маалымдама берүү менен ийрим сабактарына катышууга;

өндүрүштүк зарылчылыкка ылайык ийрим (атайын курстар) боюнча сабактардын графигин өзгөртүүгө, сунуштамаларды жасоого;

ийримдин (атайын курстардын) жетекчилерин жана алардын катышуучуларын ийримдин ишмердүүлүгү менен байланышкан

мектептин кызыкчылыгын көздөгөн ар кандай конкурстарга, мектеп ичиндеги уюштурулган ар кандай иш-чараларга тартууга.

VI. Эмгекти коргоо боюнча эрежелердин аткарылышы.

6.1. Ийримдин, атайын курстардын, студиянын, клубдун ийрим жетекчиси окуу процессин коопсуз уюштурууга, сабак учурунда

окуучулардын жашоосуна жана ден соолугуна жооптуу болот;

6.2. Кокустук кырсык учурунда жабырлануучуга биринчи жардам көрсөтүү боюнча чараларды көрөт, кырсык тууралуу жетекчиликке даром

кабарлайт;

6.3. Өзгөчө кырдаалда мугалим:

өзгөчө кырдаал болгондо жетекчиликке тез кабарлайт;

балдарды эвакуациялоого катышат;

жабыркагандарга биринчи жардам көрсөтөт.

VII. Документация жана отчеттуулук.

7.1. Ийрим (атайын курстар) жетекчилери төмөнкү документацияларды даярдоо зарыл:

Мектеп администрациясы тарабынан макулдашылып бекитилген жумушчу программасы;

Окуучуларды катышууларын жоктогун өздүк жумушчу журналы (Күндөлүк, ийрим журналы ж.б.);

Методика лык иштелмелери камтылган папкалары, кошумча материалдары.

7.2. Тиешелүү директордун орун басары ийримдерди көзөмөлдөөсү:

Журналдарды (Күндөлүк ж.б.) ар бир чейректе 1 жолу;

Ички көзөмөлдөө графигине ылайык ийримдердин сабактарына катышуу;

Ийримдин (атайын курстун) ишмердүүлүгүн көзөмөлдөөгө карата окуучулардан анкеталарды жүргүзүү;

Ийримдин (атайын курстун) багытына ылайык мектептин масштабында 1 жылда кеминде 1 жолу отчеттук иш-чараларын.

VIII. Корутунду

Бул жобо кошумча билим берүүнүн тиги же бул формасын жакшыртуу максатында мектеп администрациясынын, мугалимдердин,

окуучулардын жана алардын ата -энелеринин демилгеси боюнча зарылдыгына жараша толукталышы же өзгөртүлүшү мүмкүн.